

A mezőgazdaságban dolgozó fiatalokról

Tárgyalt a városi KISZ-bizottság

A megye és ezen belül Szeged és környéke mezőgazdaságának fejlődésében kiemelkedő volt az elmúlt évtized. A termelés korszerűsödése új feltételeket teremtett az élet- és munkakörülményekben. Növekedett a mezőgazdaság társadalmi megbecsülése, javult az ágazatban az állandó és a női foglalkoztatás. Mindezek a megállapítások abban a jelentésben szerepeltek, amelyet Rovó József, a KISZ Szeged városi bizottságának munkatársa készített a város ifjúsági testületének tájékoztatására.

A KISZ-bizottság tegnap, hétfői soros ülésén arról tárgyalt, hogy e változások hogyan befolyásolták a mezőgazdaságban dolgozó KISZ-szervezetek munkáját, miként érintik a termelőszövetkezetekben dolgozó fiatalokat. Tény, hogy kevesebb fiatal hagyja el a falut, főleg a gépesített területeken a térszek melléküzemágiban és különböző adminisztrációs munkakörökben találhatnak elhelyezkedési lehetőségeket. Egyfajta nemzedékváltás is tapasztalható, egyre több fiatalra számítanak vezetői munkakörökben. Nagyon fontos, hogy a termelőszövetkezetek KISZ-szervezetei megfelelően képviseljék a fiatalok érdekeit, és vonzó mozgalmi programot adjanak.

A közigazgatás átszervezését követően a városi KISZ-bizottsághoz 18 mezőgazdasági üzem 21 KISZ-alszervezete tartozik, a városi testület közvetett és közvetlen módon végzi irányításukat. A legfrissebb tapasztalatok szerint nem sikerült több fiatal megnyerni a mozgalomnak, bár a szervezetség még így is

jobb az országos átlagnál. A vitában felszólalók — Radics Béla, Venkei Teréz, Honfi Mária bizottsági tagok, Szentayörgyi Pál, a megyei KISZ-bizottság titkára, Illés Tóth István, a városi pártbizottság munkatársa, Tuza Klára, a városi KISZ-bizottság titkára — keresték azokat a lehetőségeket, amelyekkel javítani lehetne a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok közéleti, mozgalmi munkáját. Mészemenőn figyelembe kell venni, hogy késő ősszel és kora tavasszal van idejük a fiataloknak a közéleti tevékenység gyakorlására. Szabad idejük csakúgy kevesebb, mint bármely más területen dolgozó fiataloknak. Akad javítanivaló a párt- és KISZ-szervezetek együtt-

működésén, a szövetkezetek sem ismerik eléggé egymás gondjait, de eredményeit sem. Az ifjúsági vezetők ismeretei is hiányosak. A szövetkezeti demokrácia fórumai nem elég demokratikusak. Eppen ezért szükség van tapasztalatcserékre, több közös programra. Legközelebb december 6-7-8-ra szervez a megyei KISZ-bizottság felkészítő tábort a szövetkezeti ifjúsági vezetőknek.

A KISZ-bizottság összegyűjtötte az ifjúsági parlamentek eddigi tapasztalatait, intézkedési tervet fogadott el a jövő évi szervezeti eseményekről. A fiatalok megbeszéltek a KISZ KB ideológiai munkáról szóló határozatának eddigi végrehajtását.

Kutató- és oktatóbázis

Mezőgazdasági biotechnológiai kutató és oktató bázis létesül Gödöllőn — jelentette be hétfőn Papócsi László mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes Gödöllőn, az Agrártudományi Egyetemen rendezett kutatói munkaértekezleten. Mint elmondotta: a minisztérium elfogadta a gödöllői tudományos intézmények, továbbá a kutatással és fejlesztéssel is foglalkozó vállalatok pályázatát, amely a helyi szellemi potenciál hatékonyabb kihasználása érdekében a biotechnológiai alapú mezőgazdasági gyakorlatba való átültetését célozza.

A biotechnológia eredményeinek mezőgazdasági adaptálása a jövőben fontos eme-

lője lehet, az élelmiszer-termelésnek, az állattenyésztésnek a nagyobb tömegű és jobb minőségű termelésnek, a növénytermesztésben az ellenállóbb és élelmiszeriparilag jobban hasznosítható termékek előállításának. A Gödöllőn létesülő központ vizsgálja majd azokat a mikrobiológiai folyamatokat is, amelyek mezőgazdasági alkalmazása a melléktermékek

továbbfeldolgozhatóságát szolgálja. A gödöllői központ nem utolsósorban az alkalmazott kutatások műszaki fejlesztési hátterét is gondozza majd. Ezen belül a gödöllői egyetem feladata lesz megszervezni e témakörben a nappali tagozatos, valamint a szakmérnöki oktatást.

Értékelemzési kiállítás

Az értékelemzés eredményes alkalmazásáról nyílt hétfőn kiállítás a Budapest Sportszarnokban. A Pénzügyminisztérium a Szervezési és Vezetési Tudományos Társasággal közösen második ízben rendezte a kiállítást, amelyen 30 vállalat olyan termékeket, illetve technológiai eljárásokat mutat be, amelyek költségigényét — az értékelemzés módszerének alkalmazásával — jelentősen csökkentették.

A kiállítás megnyitáskor Medgyessy Péter pénzügyminiszter-helyettes elmondta, hogy a technológiai folyamatok minden egyes fázisát külön elemző, és e fázisok leggazdaságosabb megoldásait rendszerező értékelemzés ma már a népgazdaság számos területén alkalmazták. Ismertette a Pénzügyminisztérium, az Országos Tervhivatal, az Országos Anyag- és Árhivatal, valamint az OMFB által meghirdetett értékelemzési pályázat eredményét. A pályázat — amelyen értékelemzés segítségével az energiafelhasználás csökkentésére kellett eljárásokat kidolgozni — 18 ipari, 3 építőipari, 4 közlekedési és 3 mezőgazdasági vállalat vett részt, s az újonnan bevezetett technológiai módszerek révén eddig mintegy 360 millió forintot megtakarítást sikerült elérni. A pályázat két első díjat a Lehel Hűtőgépgyár, illetve a MÁV Vezérgazgatóság kapta, második díjas az Üvegipari Művek Orosházi Üveggyára, harmadik díjas az Alföldi Porcelángyár.

Népfronttanácskozás

Az olvasás fejlesztéséről

Az olvasókultúra fejlesztésének kérdéseit tüzte hétfői ülésének napirendjére a Hazafias Népfront Országos Tanácsának Olvasó Népért munkabizottsága. Vargha Balázs, a HNF gyermek- és ifjúsági irodalom munkacsoportjának vezetője beszámolójában kiemelte: az utóbbi időben újra megszülettek a kisiskolások olvasási tudásával kapcsolatos kritikai észrevételek. Egyes vélemények szerint az általános iskolát végzett gyermekek nagy része nem tud olvasni, nem szereti meg az irodalmat. Ha van is némi igazság az ilyen, és ehhez hasonló megállapításokban, egészében mégis egyoldalúak és túlzóak — mondotta Vargha Balázs.

A szakemberek szerint az olvasástaniással kapcsolatos felfogások kedvező irányban módosulnak. Van viszont figyelmeztető adatok is: a gyermekkönyvtárakból kölcsönzött kötetek száma 1980-1983. között 5 millióról 3,4 millióra, a gyermekolvasók — rendszeresen könyvet forgatók — száma pedig 20 százalékkal csökkent.

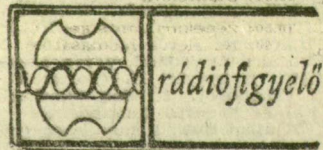
A vitában felszólalók hangsúlyozták: a közoktatásban megmerevedett módszerekkel nem lehet a gyermekeket eredményesen olvasásra tanítani. Az olvasásfejlesztésnek alkalmazkodnia kellene a gyermekek természetéhez, „vidámabb”, tréfásabb módszerekre vol-

na szükség a tanításban. Többen szövegezték arról, hogy amennyire leszoktatja most a televízió az olvasásról a gyermekeket, ugyanannyira segíthetné is őket. Napjainkban azonban túlságosan hátréba került a televízió mellett a könyv, az irodalom, az olvasás.

Osszefoglalójában Vargha Balázs hangsúlyozta: a Hazafias Népfront arra törekszik, hogy az olvasás fejlesztéséről szóló vitákon minél több hasznosítható módszer kerüljön napvilágra, így a különböző felfogások, nézetek ütközthessenek. Fontos lenne, hogy a pedagógusok maguk választhassák meg azt, az általuk legalkalmasabbnak vélt olvasástani módszert, amelyvel megszerethetik az irodalmat a kisdíjakkal. (MTI)

A kamarazenekar jubileuma

Főnnállásának ötödik esztendőjét ünnepli az Újszegedi Kamarazenekar. Ebből az alkalomból ma, kedden este 6 órakor, Kiss Ernő vezényletével adnak hangversenyt az újszegedi November 7. Művelődési Házban. Műsorukban Händel, Lovatelli, Bartók, Mozart műveit szerepelnek.

Kisújszállás ürügye

Az ürügy jelen esetben csak annyi, amennyit a szó — utóvaló — átvitt értelme jelenthet. Az, hogy kinek-kinek mennyit ad a szülőföld (-város, -falu) kétségtelenül, ki mit képes „hoznivinni” mindabból, amit az otthon erkölcsben-emberségben, szellemben-elvekben „becsomagolt” neki. Mindezt lehet akár divatos riporteri kérdés, esetleg ismert emberek sztereotip megnyilatkozásbeli tiszteltetése is — ám a tanulságok így is, most is kézenfekvők.

„November első napjaiban hazamennek az emberek szülőfalujukba, szülővárosukba.” Ez a rádióújság-beli mondat volt az aktuális kiindulópontja Szél Júlia szerdán délután a Kossuth adón sugárzott, *Utóvalónk* című riportjának. A műsorban Kisújszállásiak, pontosabban ma is ott élők és onnan indultak vallottak az utóvalóról, a hazalátogatás „számbavételi” apropóján.

Első helyen szerepelt az iskola. Az, hogy a megszövegezték (volt közöttük nyugdíjas miniszter, ismert műfordító és országgyűlési képviselő is) mi minden kezdődött a gimnáziumban — sők mit folytattak mind-ebből. Bizonyíthatóan elég sokat: Kisújszállás e generációjából kerültek ki a Márciusi Front vonzaskörében felnőttek, a népi írók mozgalmának a század második nagy reformnemzedékének igézetében tenni igyekvő emberek. Ők voltak azok, akik 1945-ben elsőként küldtek ételmezt az éhező magyar városokba és valóban demokratikus választásokat rendeztek, sők szervezték úgy, hogy például a segélycsomagok szétosztásakor öt egyszerű parasztem-

ber dönthette el, hogy négy és fél ezer cipőből ki milyet, mennyit kaphat. És hasonlók Tudom, nem valami szerencsés a párhuzam a mával, mégis ki kell mondani: amit a jelenlegi fiatalok mondtak a gimnáziumról — bizony sokszorosan közhelyesebbnek számító „vallomások” voltak, nem is beszélve az olyan nyilván nemcsak helyi sajátosságoknak számító gondról — hogy például a végzetek közül jóformán senki sem akar magyartanár lenni...

Újfént bebizonyosodott: a régi, úgynevezett „kis nagy iskolák” szerepe felbecsülhetetlen jelentőségű volt a magyar értelmiség népi szellemiségű elitjének fölnvelésében. S ha már Kisújszállás ürügyéről szólnunk, nem árt újra fölidézni, hogy általában a Tiszántúl különösen élenjáró ebben: „igen tisztességes iskolákról” beszéltek a riportban e tájjal kapcsolatban, s erős a gyanúm, hogy ama bizonyos nyakaskálvinista szellem is korszerűsödve, megszűntetve-megörízve élt és hatott tovább ily módon...

Mondhatná bárki: no igen, igen, akkor... Nem igaz. És távolról sem a ma is köztudottan erőteljes, súlyos eszmei-szemleli poggyászt adni képes városok sokat: Kisújszállás e generációjából kerültek ki a Márciusi Front vonzaskörében felnőttek, a népi írók mozgalmának a század második nagy reformnemzedékének igézetében tenni igyekvő emberek. Ők voltak azok, akik 1945-ben elsőként küldtek ételmezt az éhező magyar városokba és valóban demokratikus választásokat rendeztek, sők szervezték úgy, hogy például a segélycsomagok szétosztásakor öt egyszerű parasztem-

ber dönthette el, hogy négy és fél ezer cipőből ki milyet, mennyit kaphat. És hasonlók Tudom, nem valami szerencsés a párhuzam a mával, mégis ki kell mondani: amit a jelenlegi fiatalok mondtak a gimnáziumról — bizony sokszorosan közhelyesebbnek számító „vallomások” voltak, nem is beszélve az olyan nyilván nemcsak helyi sajátosságoknak számító gondról — hogy például a végzetek közül jóformán senki sem akar magyartanár lenni...

Domonkos László

Zina Lajos emlékére

Negyvenöt éves korában, a közelmúltban elhunyt Zina Lajos, a szegedi munkásregység hradó aleggységének volt parancsnoka. Ezt a beosztást több mint egy évtizedig töltötte be.

Példaadó és lelkesítő volt érkezése egységünkhöz 57 tavaszán, a feszült légkörben, amikor edesapjával együtt lépett a sorainkba. Az országban ő volt akkor a legfiatalabb munkásor: tizenhét éves volt, amikor egyenruhát öltött. Az általános iskola után mezőgazdasági technikumot végzett. A munkás családi környezetének nagy szerepe volt abban, hogy aktívan dolgozott az ifjúsági mozgalomban. Ez vezette pártunk soraiba és a munkásregységbe is. Többször vállalt pártvezetőségi munkát.

Nagyvállalkozások

VETELKEDŐ. Ismét egy monumentális tévés vállalkozás: a Szivárvány című vetélkedősorozat. Nyolc nagyváros közötti a játék: Miskolc, Nyiregyháza, Debrecen, Békéscsaba, Szeged, Pécs, Zalaegerszeg, Győr — az országhatárokat követő vonalról. A választásuk nem véletlen. A műsor arra vállalkozott ugyanis, hogy eltejt 40 évünket tekintse át a városok által „kiállított” csapatok segítségével — a művészetek tükörében.

Megvallom, ez újabb televíziós (országos) „ügy” kitálalói és kivitelezői iránt már most, az elején őszinte tisztelettel, némi csodálattal érzek. Legalábbis a bátorságukat tisztelem. Negyven év művészettörténetet adni ebben a formában — merész gondolat! Roppant tájékozottság, következőképpen igen sok érték ember kell hozzá. Rendkívül eszköztár. Erős akarat, lankadatlan ügybuzgalom, sok energia, idő.

Az első rész, Debrecen és Győr vetélkedése után, bizonyakodóak lehetünk. Egyrészt azért, mert föltétlenül látszott ezen a műsoron, hogy készítői egyáltalán nem úgy viselkednek, mint viselkedtek volt ama franciák. Nem mondom, hogy mindent, de sokat tanultak az előző, hasonló jellegű monstre műsorokból. (Hogy mit felejtettek, s mit nem, még nem derült ki pontosan.) Például megtanulták, hogy szép az, ha valaki beszél, különösen, ha jól beszél, mégis, a tévében vagyunk: s itt többet lehet néha mondani képernyőn, mint szóval. Nyilván ezért igyekeztek most hosszadalmas és gyakorta nyakatekert feladatmagyarázások helyett képekben adni meg a kérdéseket. (Csak zárójelben mondom: arra még készületlennek tetszik a nagytiszteltű és nagy tekintélyű zsűri, mit tegyen olyankor, ha a játékosok tájékozottabbnak bizonyulnak valamely témakörben, mint a válaszokat elbíráló szakértő.) Ez a „képes” módszer egy bizonyos fazon, stílust látszik adni a játéknak. Jobb híján mondjuk: tévés stílust.

Másrészt bizakodóak lehetünk azért, mert öröm nézni, hogy ebben a közművelődési-közösségi pályakorszakként emlegetett jelenünkben ennyi tájékozódásra, ismeretszerzésre való energia, s ennyi lokálpatrióta közöségteremtő buzgalom jelenik meg — a képernyő közvetítette valóságban.

Izzalommal várjuk a legutolsó fordulót (december 21-én) „fellépő” szegedieket, s reméljük, legalább úgy szerepelnek, mint a nemrég volt Jókai-vetélkedőben!

IGNOTUS. Pontossabban, a fia, Ignóus Pál volt a hét tévéműsoraiból kiemelkedő, vasárnap késő este vetített program főszereplője. A Nyugat nagynevű főszerkesztőjének fiáról, az íróról, pub-

licistáról, a magyar irodalomtörténet óriás korszakának szemtanújáról és részeseiről Londonban készítették portréfilmét. Az utolsó, előtti pillanatban, hiszen nem sokkal a forgatás után meghalt. A film megdobozban várt mostanáig. Miért? Ki tudja, mi oka volt, hogy majdnem 9 évig nyugodni hagyták? Mellékes a kérdés, mondhatnánk, hiszen az a lényeg, hogy láttuk-hallottuk végre e nagy idők tanúját. De hát az ember már csak így van megszerkesztve. Ha a műsorúságba, a cím alá írják, hogy kilenc éve elkészült ez a portré, legalábbis kiváncsivá tesszenek bennünket. Magyarázatok kezdünk gondolkodni, kérdésekre szeretnénk válaszokat kapni. Üdvös-hasznos megoldás lett volna, ha erre illetékesek kiszolgáltak volna bennünket. Amolyan „felnőtt dolog” lett volna, ha a műsor előtt, vagy után tisztázzák velünk a késedelem okait. Egyféle tájékoztatáspolitikai tett: no nem nagy, „csak” amolyan apró, mindennapos. Amilyenekből épül az egész, az elvek szerinti praxis.

Meg kell mondani, csak ez az egy szépséghibája volt e vasárnap esti izgalmas és tartalmas televíziós órának. Mert Ignóus Pál lenyűgöző, megnyerő, valódi szellemi izgalmat teremtő modorban, s stílusban tárgyalt velünk ebben a rövidnek tűnt 60 percben. Ő felnőtt, egyenrangú partnerként „kezelt” közönséget. Személyes véleményét irodalmunk nagyjairól, a velük való találkozásokról érdekesen, szellemesen, ragyogó stílusban, atmoszférateremtő tehetséggel fogalmazta és örökítette ránk. Szegényebbek lennének a szavai, egyéniségének legalább a tévé közvetítette ismerete nélkül. Hauszsné Borus Rózsának, a szerkesztő-rendezőnek tartozunk elsősorban köszönettel.

Sulyok Erzsébet